

Marokkanen in Gouda

Samenvatting van de spreekbeurt en praatlijn bij de Powerpointpresentatie

Inleiding

Stel dat je een bedrijf had en een nieuwe werknemer zou willen aannemen. Je zou kunnen kiezen uit een Nederlander of een Marokkaan. Voor wie zou je kiezen?

Er is een tijd geweest in Nederland dat men graag koos voor een Marokkaan. Nu is dat vaak anders. Over hoe dat verschil is gekomen, ga ik jullie in deze spreekbeurt iets vertellen.

Komst

Na de tweede wereldoorlog, rond 1960, was er veel werk in Nederland maar er waren te weinig mensen om het werk te doen. Daarom waren er gastarbeiders nodig. Veel Indonesische, Turkse en Marokkaanse mannen kwamen hierheen. Van de Marokkanen die kwamen gingen er veel naar steden als Gouda en Rotterdam, waar veel werk was.

De Marokkaanse gastarbeiders werden hartelijk welkom in Nederland geheten, in Gouda door de burgemeester, maar in sommige plaatsen zelfs door de koningin. De Marokkaanse mannen waren van harte welkom. Dat is nu niet echt meer zo.

De Berbers

De Marokkaanse mannen die naar Gouda kwamen, zijn Berbers (Amazigh). Ze kwamen bijna allemaal uit Al Hoceima een stad in het Rifgebied aan de Middellandse zee.

Er woonden in het Rifgebied veel Berbers. De Berbers zijn vaak arm en hebben grote gezinnen. Ze worden al eeuwenlang achtergesteld bij de Arabische bewoners van Marokko en zijn daarom ook vaak opstandig. De politie in Marokko heeft er veel werk aan om het rustig te houden in het Rifgebied. Koning Hassan II van Marokko vond het toen prima dat er Berbers naar Europa zouden vertrekken. Zo had hij er minder last van.

De Berbers hebben hun eigen cultuur en leefgewoontes. Ook hebben ze een eigen taal, net zoals Friesland in ons land hebben. De Berbertaal bevat drie dialecten. De Marokkanen in Gouda spreken voornamelijk het Tarifit (wordt ook wel Riffijns genoemd).

Werving gastarbeiders

Niet iedereen kon zomaar als gastarbeider naar Nederland komen. De arbeiders moesten eerst gekeurd worden. Er gingen Nederlandse ambtenaren naar het Rifgebied. Die keken of je lang genoeg op school had gezeten, of je goed kon lezen en schrijven en of je gezond en sterk was. Soms keken ze zelfs naar hoe je eruit zag.

De gastarbeiders zouden hier hooguit een paar jaar blijven en daarna weer teruggaan. Ze zouden dan ondertussen het geld dat ze verdienden opsturen naar hun familie in Marokko.

Gastarbeiders in Gouda

De Goudse gastarbeiders gingen werken in fabrieken zoals Campina in Woerden en Compaxo (de vleeswarenfabriek op de Schielands Hogezeedijk) en de kaarsenfabriek (wat nu Croda heet) in Gouda. Later werkten er veel in de kassen rondom Gouda en Boskoop.

De mannen woonden vaak met een hele ploeg bij elkaar in de daarvoor bestemde huizen in de Oosterwei en Korte Akkeren. Soms hadden ze maar bedden voor de halve groep. De dagploeg en de nachtploeg wisselden elkaar steeds af.

Werkeloos

Als in 1970 de hele wereld last heeft van een oliecrisis verdienen ook de Nederlandse bedrijven minder geld en komt er werkeloosheid. De minst belangrijke werknemers staan als

eerste op straat. Daar horen ook veel Marokkaanse mannen bij. De Nederlandse regering stuurt de mannen vreemd genoeg niet terug, maar geeft hen een uitkering. De meeste Marokkaanse mannen komen niet meer aan hun werk en vullen voortaan hun dagen met het bezoeken van de moskee en koffiehuisen.

Teruggaan of blijven

Vanaf 1973 laten heel veel mannen hun gezin overkomen naar Nederland. Dat gebeurt van het geld dat ze gespaard hebben. Ze vinden dat hun gezin het hier beter heeft dan in Marokko. Veel mannen willen later nog wel terug naar Marokko met hun gezin.

De drie generaties

Inmiddels hebben we al drie generaties Marokkanen in ons land. In heel Nederland wonen 270.000 Marokkanen. In Gouda wonen ongeveer 9000 Marokkanen.

De eerste generatie Marokkanen zijn de mannen die hier zijn komen werken en hier zijn blijven wonen.

De tweede generatie zijn de kinderen van de eerste generatie Marokkanen. Zij besluiten om er in ons Nederland het beste van te maken integreren veelal in de Nederlandse maatschappij. Veel van deze mensen hebben nu een goede baan in ons land. In Gouda zijn Marokkanen die een winkel geopend hebben.

De derde generatie zijn de Marokkanen die de laatste vijftien jaar geboren zijn. Zij hebben vaak een vader die al lang in Nederland woont en een moeder hier veel minder lang is en als bruid naar Nederland gehaald is. Deze moeders spreken nauwelijks Nederlands en de jongere kinderen leren dat thuis dus ook niet goed. Vooral deze kinderen en tieners geven problemen.

Overlast en criminaliteit

In verhouding met de Nederlandse jongeren bezorgen Marokkaanse jongeren veel overlast en vertonen ze ook vaker crimineel gedrag. Redenen hiervoor zijn:

- De politie is hier minder streng dan in Marokko. Ze vinden de Nederlandse politie soft. Als ze bekeurd op opgepakt worden, maakt dat weinig indruk.
- De vaders zijn veel afwezig en moeders zijn de baas in huis. Op straat moeten de jongeren het zelf maar uitzoeken.
- Veel Marokkaanse jongeren hebben geen uitzicht op goed werk en een mooie toekomst. Ze vervelen zich en gaan proberen soms op minder nette manieren aan geld te komen.

In het najaar van 2008 kwam Gouda landelijk in het nieuws omdat buschauffeurs niet meer door Oosterwei wilden rijden. Ze waren het zat om steeds bedreigd te worden door Marokkaanse jongeren.

Aanpak van overlast

De politie en het gemeentebestuur in Gouda proberen de overlast duidelijk aan te pakken. Dat gebeurt op verschillende manieren. Zoals:

- Het instellen van een avondklok in sommige straten. Na een bepaalde tijd mag je ergens niet meer staan. Dit gebeurt bijvoorbeeld in Oosterwei.
- Samenscholingsverbod. Je mag niet met een grote groep bij elkaar staan. Dit gebeurt in de Prins Hendrikstraat in Korte Akkeren.
- Ouders van ontspoorde tieners en kinderen moeten een opvoedingscursus volgen. Als dat niet helpt, wordt de kinderbijslag ingehouden.
- Ook worden buurtvaders ingezet om met de jongeren te praten.

Ontmoedigingsbeleid

Omdat het aantal Marokkanen in Nederland te hard toenam, heeft de regering (minister Verdonk) een paar jaar geleden een plan bedacht. Alle Marokkanen die nog naar Nederland willen komen moeten in Marokko een taaltoets afleggen. Voor de Berbermeisjes die willen trouwen met een Marokkaanse jongen uit Nederland is dit niet haalbaar omdat ze vaak analfabeet zijn. En zo'n taaltoets kost 300 euro per keer.

Daarom komen er nu nog maar weinig Marokkaanse bruiden naar ons land.

Ook in Gouda zijn er de afgelopen jaren minder Marokkaanse huwelijken gesloten.

Activiteiten

Natuurlijk zijn er naast harde aanpak en duidelijke regels ook andere dingen die gedaan worden.

Er worden activiteiten georganiseerd voor de Marokkanen om ze beter mee te laten doen in de Nederlandse samenleving.

- Taalcursussen – Voor al voor de vrouwen die net uit Marokko komen en het Nederlands slecht spreken.
- Fietslessen – Ook voor oudere Marokkanen.
- In Gouda zorgen activiteitenvereniging Factor-G en The Mall (YFC) ervoor dat de Marokkaanse jeugd leuke dingen kan doen na schooltijd. Zo vervelen ze zich minder.
- Ook worden er buurtactiviteiten georganiseerd waar Marokkaanse en Nederlandse mensen elkaar beter kunnen leren kennen. De wijkvereniging Korte Akkeren doet hier veel aan.
- In de wijkgebouwen in Korte Akkeren en Oosterwei is ook de hele dag een Marokkaanse politieagent aanwezig, die niet alleen toezicht houdt, maar waar je ook van alles aan kunt vragen.

Geloof

Niet alleen vanwege de overlast, maar ook vanwege het moslimgeloof kijken Nederlanders best wantrouwend naar Marokkanen.

Bijna alle Marokkanen zijn moslim. Dat vond eerst bijna niemand erg.

Op 11 september 2001 werd er een aanslag gepleegd op de Twin Towers in New York. De mensen die dat deden waren Moslimfundamentalisten die zo veel mogelijk westerlingen wilden doden. Er zijn daarna nog meer aanslagen gepleegd.

Daardoor kijken mensen met meer wantrouwen naar moslims.

Afstand of uitdaging?

In Gouda wonen ongeveer evenveel christenen als Marokkanen. Als een Marokkaan christen wordt in Marokko, wordt hij meestal vervolgd om zijn geloof. In Nederland is dat veel minder het geval. Marokkanen hebben dus in ons land en in onze stad een mooie kans om de Heere Jezus te leren kennen. Zeker met zo veel christenen om hen heen.

Maar dat valt erg tegen. Er komen maar weinig moslims tot geloof in Gouda. Hoe komt dat? Komt dat doordat we bang zijn voor hen? Of omdat we vooroordelen hebben? Of omdat we gewoon niet de taak doen die we van God gekregen hebben?

In Gouda is een organisatie, Berbers tot burens, die probeert om de christenen toe te rusten om contact te maken met Marokkanen. Maar dat kun je natuurlijk ook gewoon zo doen.

Probeer eens een praatje te maken. Zeg gedag. Ga eens naar een Marokkaanse winkel en loop niet met een grote boog om ze heen. Het zijn onze naasten. Misschien heb je wel een Marokkaanse vriend of vriendin. Wat een uitdaging om te laten zien wie Jezus is.

Wij moeten kijken door de ogen van Jezus en onze naaste liefhebben, ook de Marokkanen.

Judith Romijn

Gouda, januari 2009